

ГОРТАЮЧИ СТОРІНКИ У ЗВОРТНОМУ НАПРЯМКУ

Коли у 1921 році на студентські лави сіли перші студенти Харківського фармацевтичного інституту, приміщення були чи не найбільшою проблемою адміністрації.

«Місце прописки» інституту змінювалося кілька разів. Спочатку він розміщувався у чотирьох кімнатах площею 89 м² Експериментального хіміко-фармацевтичного інституту НКОЗ за адресою вулиця Пушкінська, 19. Тут працювала бібліотека та адміністративні служби, а власне навчальний процес проходив в аудиторіях фізико-математичного та хімічного факультетів Харківського державного університету та Харківського медичного інституту. Деякий час юридичною адресою ХФІ була вулиця Сумська, 24, де розміщувалася секція аптечних працівників. У вересні 1922 року колектив викладачів та студентів отримав у розпорядження верхній поверх будинку по вулиці Московській, 8, що досі належав Жіночому медичному інституту (ця споруда до сьогодні, на жаль, не збереглася).

Але справжні «входини» ХФІ нарешті відзначив у 1930 році: переїхав до корпусу на вулиці Мельникова, 12.

Сьогодні Національний фармацевтичний університет — новітній освітній заклад, у розпорядженні якого добре обладнані навчальні корпуси. І кожен із них має власне «обличчя» й багаторічну історію.

Адміністративний корпус. Розташований за адресою вулиця Пушкінська, 53. Будинок у стилі модерн зведено за проектом відомого харківського архітектора Ю.С. Цауне для євангелічної християнської общини у 1911 році.

Історична назва вулиці — Німецька. У XIX столітті тут розселяли запрошених засновником Харківського університету В.Н. Каразіним із зарубіжжя іноземних майстрів-ремісників. У 1899 році, з нагоди сторіччя від дня народження О.С. Пушкіна, вулицю перейменували. У Державному архіві збереглося чимало документів, за якими можна відстежити початок

«життєвого шляху» головного корпусу НФаУ. Отже, одразу після закінчення будівництва, як вже згадувалося вище, за цією адресою розташувалася євангелічна християнська община. Оціночний акт від 1911 року свідчив, що загальна площа садиби по вулиці Пушкінській, 53 складала 440 кв сажнів, «чиста дохідність у 1911 році — 5250 карбованців». У будинку було 11 квартир.

Від 1920 року протягом десятиліття за адресою вул. Пушкінська, 53 працював Український державний рентгено-радіологічний інститут. Окрім власне клініки, лабораторій та технічних служб інституту, в будинку була виділена площа під квартири для співробітників. Слід зазначити, що згідно з архівними даними на Пушкінській, 53 у цей же час працював будинок соцзабезу, в якому мешкали 200 осіб.

Очевидно, пояснити цей факт можна наявністю за цією адресою кількох споруд.

НФаУ отримав корпус по вулиці Пушкінській, 53 у 1967 році.

Клінічний корпус. Розташований за адресою вулиця Пушкінська, 27. Будівля споруджена у 1885 році. На 1 січня 1895 року згідно зі списком домовласників, який склав статистичний відділ Харківської міської управи, домоволодіння належало «колезькому раднику А.Ф. Гіріну», а його оціночна вартість складала 8400 карбованців. До 1967 року за цією адресою працював Стоматологічний інститут.

Медико-фармацевтичний корпус. Розташований за адресою вулиця Куликівська, 12. Будинок зведений за проєктом відомого харківського архітектора А.М. Гінзбурга у 1909 році на пожертви тютюнового фабриканта П.Я. Бураса для єврейського благочинного товариства.

За архівними даними, одразу після революції 1917 року в будинку розмістилися Держвидав, Держхлібінспекція, Наркомторг, Укрм'ясотрест. Кілька років потому ці організації поступово переїхали до інших приміщень, і будинок заселили приватні особи, очевидно, не маючи на те відповідних документів. У Державному архіві Харківської області збереглася офіційна

переписка між виконавчими службами та мешканцями будинку по вулиці Куликівській, 12. Так, є висновки про непридатність кімнат для проживання, вимоги добровільно виселитися, постанови про приєднання будинку до так званого «куща» — об'єднання жилих будинків, що далі входили до Комгоспу. Листування тривало до того часу, поки будівлю передали ХФІ. Та і це відбулося не з першого разу. Витяг із протоколу засідання міської ради від 7 червня 1929 року свідчить, що члени засідання ухвалили: «У відводі помешкання фармтехнікуму відмовити», мотивуючи тим, що воно «являється шкільним... потрібне під єврейську школу».

Корпус переданий на баланс НФаУ у 1930 році.

Хіміко-технологічний комплекс. Розташований за адресою вулиця Валентинівська, 4.

Цей комплекс — справа рук самих викладачів і студентів НФаУ (тоді — ХФІ). Зведення хімічного корпусу почалося в 1980 році, а через 5 років корпус площею 8000 м² був уведений в експлуатацію.

Будівництво технологічного корпусу (площа — 12 000 м²) завершилося у 1990 році.

Біля хіміко-технологічного комплексу по вулиці Валентинівській, 4 створено комплекс унікальних скульптурних композицій, так званий музей під відкритим небом.

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації НФаУ. Розташований за адресою майдан Захисників України, 17. Будівля зведена у 1884 році.

Список домовласників, який щорічно складав та уточнював статистичний відділ Харківської міської управи, свідчить, що за цією адресою у 1895 році працювала сама міська управа, і садиба коштувала 8000 карбованців.

Корпус був переданий НФаУ у 1952 році і спочатку використовувався як гуртожиток.

Коледж НФаУ. Розташований за адресою вулиця Олександра Невського, 18. Корпус коледжу — будівля повоєнних років, на балансі НФаУ перебуває з 1997 року.

*За інформацією з Державного архіву
та Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка*

